

ปัญหาการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์

นางสาว โสภา ผ่องชัยกุล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

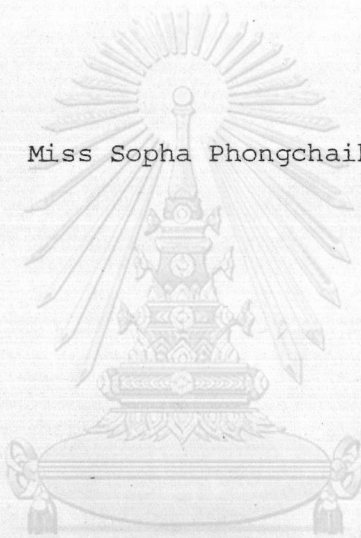
ISBN 974-564-055-7

008982

i 1814536 x

PROBLEM OF UNDERGRADUATE DROP-OUTS
IN THE FACULTIES OF SCIENCE

Miss Sopha Phongchaikul

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Higher Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์
โดย	นางสาวโสภา ผ่องชัยกุล
ภาควิชา	อุตสาหกรรมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคูณวุฒิ นางวิไลวรรณ พิริยานุวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยระดับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บูรนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา โขวิไลกุล)

.....

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ธิติรัตน์ บุญนุช)

.....

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคูณวุฒิ)

.....

กรรมการ

(นางวิไลวรรณ พิริยานุวัฒน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการ ออกกลางคันของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะ วิทยา ศาสตร์

ชื่อนิสิต นางสาว โสภา ผ่องชัยกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคณวุฒิ

นางวิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์

ภาควิชา อุดมศึกษา

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะ วิทยา ศาสตร์ ที่ออกกลางคันเกี่ยวกับสถานการณ์ อันดับการ เลือกเข้าศึกษาในคณะ วิทยา ศาสตร์ สาเหตุการออกกลางคัน และเปรียบเทียบสาเหตุการออกกลางคันในแต่ละสถาบัน พร้อมทั้ง ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันและสอบคัดเลือกเข้าศึกษาได้ใหม่ เกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคัน และหลักสูตร การจัดการ เรียนการสอนในสถาบัน เดิม

การดำเนินงาน

ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ นิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะ วิทยา ศาสตร์ รุ่น ปีการศึกษา 2524 และ 2525 ที่ออกกลางคันในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2526 จำนวน รวมทั้งสิ้น 961 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 3 สถาบัน สถาบันแรกที่มีจำนวนประชากรในการวิจัยนี้ กลับเข้าไปสอบคัดเลือกได้ใหม่มากที่สุดซึ่งมีจำนวน 450 คน ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันเทคโนโลยี-พระจอมเกล้า เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการคัดลอกประวัติ นิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน 961 คน และแจกแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปยังกลุ่มตัวอย่าง และได้รับคืนมาร้อยละ 74.44

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัย

การศึกษาทะเบียนประวัตินิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันพบว่า นิสิตนักศึกษาเพศชาย ออกกลางคันมากกว่าเพศหญิง ร้อยละ 50 ทั้ง 2 ปีการศึกษา สถาบันที่มีนิสิตนักศึกษาออกกลางคันมากที่สุด คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนิสิตนักศึกษาที่เข้าศึกษาแต่ละปีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดลมีอัตราการออกกลางคันสูงสุด สถานภาพส่วนใหญ่ของนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันมีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 58.69) สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ. 5) จากกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 46.72) อาชีพของผู้ปกครองประกอบกิจการส่วนตัว (ร้อยละ 51.20)

ฐานนิยมของอันดับการเลือกเข้าศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ โดยส่วนรวมอยู่ที่อันดับ 6 แต่สำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มีฐานนิยมของอันดับการเลือกอยู่ที่อันดับ 5 3 และ 4 ตามลำดับ ฐานนิยมของลำเหตุการออกกลางคันจากการศึกษาทะเบียนประวัติของนิสิตนักศึกษา คือ การลาออก

ในการศึกษาติดตามนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน จำนวน 961 คน พบว่านิสิตนักศึกษาลำบากสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ร้อยละ 77.42 และสถาบันที่มีนิสิตนักศึกษาเหล่านี้สอบเข้าศึกษาได้ใหม่มากที่สุด คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ร้อยละ 24.87) ส่วนสถาบันศึกษาอื่น ๆ ได้แก่ โรงเรียนเหล่าต่าง ๆ วิทยาลัยเอกชน วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา โรงเรียนป่าไม้ วิทยาลัยพยาบาล นิสิตนักศึกษาสอบเข้าได้ประมาณร้อยละ 5.4 ส่วนคณะหรือสาขาวิชาที่นิสิตนักศึกษาเหล่านี้สอบเข้าศึกษาใหม่ได้มากที่สุด คือ คณะหรือสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (ร้อยละ 17.79)

นิสิตนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนี้มีความพึงพอใจกับคณะหรือสาขาวิชาที่สอบคัดเลือกได้ใหม่ ลำเหตุในการออกกลางคันสูงสุด 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ คือ ต้องการออกไปสอบเข้าคณะหรือสาขาอื่น (ร้อยละ 40.00) ทดลองออกมาทำการสอบคัดเลือกใหม่ (ร้อยละ 36.12) และมองไม่เห็นแนวทางประกอบอาชีพ (ร้อยละ 35.52) การสำรวจความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับคณะวิทยาศาสตร์ในสถาบันเดิม นิสิตระบุว่า รายวิชาที่จะต้องศึกษาแต่ละภาคการศึกษามีจำนวนมาก เนื้อหาในรายวิชามีส่วนซ้ำกับที่เรียนชั้น มศ. 4 และ 5 มาก ปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละรายวิชาปริมาณพอดี วิธีการสอนเป็นแบบบรรยาย อุปกรณ์การสอนรวมทั้งห้องปฏิบัติการมีปริมาณพอดี กิจกรรมเสริมหลักสูตรทางวิชาการมีน้อย ความถี่

ของการร่วมกิจกรรมจะทำกันต่อเมื่อมีเวลา นิสิตนักศึกษามีความต้องการให้ปรับปรุงทางด้าน
กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือวิชาเรียน หลักสูตร และเสนอแนะให้ทางมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน
ประสานงานกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน ให้มีการลงทุนทางด้านวิทยา-
ศาสตร์มากขึ้น ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานยิ่งขึ้น เพื่อชักจูงให้นิสิตนักศึกษา
ไม่ออกไปสอบคัดเลือกใหม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Thesis Title	Problem of Undergraduate Drop-Outs in the Faculties of Science
Name	Miss Sopha Phongchaikul
Thesis Advisor	Associate Professor Pateep Methakunavudhi, Ph.D. Mrs. Wilaiwan Pitiyanuwat
Department	Higher Education
Academic Year	1984

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this study was to investigate basic data of the undergraduate drop-outs in the faculties of science. Specifically, this study intended to study the distribution of drop-outs demographic data, the selection order and the causes for dropping-out. Also included in the study was the comparisons of the causes of drop-outs among the universities.

Procedures

The population in this study was 961 undergraduates in the faculties of science who left campuses without degree or certificate during the first semester of 1983. The sample was 450 drop-outs selected from the first three universities with the highest number of drop-outs who could be re-entered in the following academic year such as Chulalongkorn University, Mahidol University and King Mongkut's Institute of Technology.

The student's demographic data, the faculty of science selection order, and the causes of drop-out were collected from the students' records. The other information was collected by mean of mailing questionnaires to the sample with approximately 74 % rate of return.

Findings

The students' records indicated that the number of male students who had been dropped out was twice as much as females in 1981 and 1982. The highest number of drop-outs was found to be students from Chulalongkorn University, while the highest drop-outs rate each year was from Mahidol University. Results also indicated that the majority of drop-outs had their resident in Bangkok Metropolis (58.69 %). They finished high school with located in Bangkok (46.72 %), and their parents had their own business (51.20 %).

The mode of the selection order for the faculty of science was the 6th, however, the undergraduate drops-outs' selection order of Chulalongkorn University, King Mongkut's Institute of Technology and Chiang Mai University were found to be the 5th, 4th and 3th respectively. The mode of the cause of dropping out was resigning.

The follow up study conducted to re-examine the total population of 961 drop-outs revealed that approximately 77 % of them could be re-entered at the higher institutions. Almost 24.87 % re-entered to Chulalongkorn University, 5.4 % attended other higher institutions such as private colleges, Technological and Vocational Colleges, The School of forestry and the College of Nursing. The faculty of engineering was the most interesting field of study for the drop-outs.

Results also indicated that students who re-entered to the new faculties were satisfied themselves. From the question asking them to express the reasons why they had to leave campuses, 40 % strongly agreed with the statement "Intended to change the field of study", 36.12 % strongly agreed with the statement. "Wanted to re-enter to a new faculty," and 35.52 % strongly agreed with the statement "Could not find the way to work as a professional."

The opinions of the drop-outs concerning teaching and learning activities in the previous faculties could be summarized in the following aspects: too many courses for each semester, mainly duplicate the contents from high school subjects (MS. 4, 5), mostly lectured type course, adequate laboratory room, and instrument, not enough extra curricular activities, and teaching-learning should be improved.

According to this study, it could be suggested that universities and institutions in higher education should cooperate with both government and private agencies to invest more money in sciences. The current curriculum could have been improved in order to serve the labour market of the country, as the result students should not leave campuses for the re-entrance again.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคณวุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษา คุณวิไลวรรณ พิริยานุวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และอาจารย์ ดร. ธิตารัตน์ บุญนุษ ซึ่งได้สละเวลาตรวฉ และแนะนำ แก้ไข ให้ข้อคิดเห็น ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และรวมทั้ง ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร รัชราภัย และศาสตราจารย์ ดร. สิปปนนท์ เกตุทัต ที่ได้ให้คำแนะนำเบื้องต้นบางประการ จนกระทั่งผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ได้เสร็จสมบูรณ์ จึงขอ กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้ง 2 ไ้ว ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานทะเบียนและประมวลผล เจ้าหน้าที่กองบริการการศึกษาของ ทุกมหาวิทยาลัย และสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ได้ช่วยตอบแบบสอบถาม

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณบุคคลทุกคนในครอบครัวเป็นอย่างยิ่งที่ให้การส่งเสริม สับสนุน และกำลังใจในการศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

โสภภา ผ่องชัยกุล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฉ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	วิธีดำเนินการวิจัย	5
	การวิเคราะห์ข้อมูล	6
	ประชากร	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
2	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
	หลักสูตรและระเบียบวิธีวัดผลการศึกษา	9
	ระเบียบวิธีวัดผลการศึกษา	11
	ปัญหาการสอบเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา	11
	วิธีการและนโยบายในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐ	18
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย 32
	ลักษณะแหล่งข้อมูล 32
	การรวบรวมข้อมูล 32
	การวิเคราะห์ข้อมูล 33
	ประจำกร 33
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 35
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อ เสนอแนะ 89
	อภิปรายผล 92
	ข้อ เสนอแนะ 93
บรรณานุกรม 95
ภาคผนวก 100
ประวัติผู้เขียน 109

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนิสิตนักศึกษาคณะวิทยาคำาสตร์ที่ออกกลางคัน จำแนกตามสถาบัน ปีการศึกษา และเพศ	36
2	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน จำแนกตามสถาบัน และภูมิภาค ..	39
3	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน จำแนกตามสถาบัน อาชีพบิดามารดา หรือผู้ปกครอง	41
4	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน จำแนกตามประเภทและที่ตั้งของ สถาบันการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และมหาวิทยาลัยหรือ สถาบันที่นิสิตนักศึกษาออกกลางคัน	42
5	อันดับการ เลือกคณะวิทยาคำาสตร์ในการลอบคัดเลือกเข้าศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษาของนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน จำแนกตามมหาวิทาลัย หรือสถาบัน	44
6	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน จำแนกตามสถาบัน และสาเหตุ การออกกลางคัน	46
7	การติดตามนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน จำแนกตามสถาบันเดิมที่ ออกมา และสถาบันที่สังกัดใหม่	48
8	การติดตามนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน จำแนกตามสถาบันเดิมที่ ออกมา และคณะหรือสาขาวิชาที่ลอบคัดเลือกได้ใหม่	50
9	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน และลอบคัดเลือกได้ใน จุฬาลงกรณมหาวิทาลัย จำแนกตามสถาบันเดิมที่เคยศึกษา และ คณะวิชาที่ลอบคัดเลือกใหม่	52
10	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันและลอบคัดเลือกได้ในมหาวิทาลัย เกษตรคำาสตร์ จำแนกตามสถาบันที่เคยศึกษา และคณะวิชาที่ลอบ คัดเลือกได้ใหม่	54

11	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันและสอบคัดเลือกได้ในมหาวิทยาลัย ขอนแก่น จำแนกตามสถาบันเดิมที่เคยศึกษา และคณะวิชาที่สอบ คัดเลือกได้ใหม่	56
12	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันและสอบคัดเลือกได้ในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ จำแนกตามสถาบันเดิมที่เคยศึกษา และคณะวิชาที่สอบ คัดเลือกได้ใหม่	58
13	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันและสอบคัดเลือกได้ในมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ จำแนกตามสถาบันเดิมที่เคยศึกษา และคณะวิชาที่สอบ คัดเลือกได้ใหม่	60
14	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันและสอบคัดเลือกได้ในมหาวิทยาลัย มหิดล จำแนกตามสถาบันเดิมที่เคยศึกษา และคณะวิชาที่สอบ คัดเลือกได้ใหม่	62
15	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันและสมัคร เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย รามคำแหง จำแนกตามสถาบันเดิมที่เคยศึกษา และคณะวิชาที่ สมัคร เข้าศึกษา	64
16	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันและสมัคร เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ จำแนกตามสถาบันเดิมที่เคยศึกษา และคณะวิชาที่ สมัคร เข้าศึกษา	65
17	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันและสอบคัดเลือกได้ในสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า จำแนกตามสถาบันเดิมที่เคยศึกษา วิทยาเขต และคณะวิชาที่สอบคัดเลือกได้ใหม่	67
18	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันและสอบเข้าศึกษาในสถาบันใหม่ได้ โดยจำแนกตามอันดับการเลือกคณะ สาขาวิชาที่ทำการสอบคัดเลือก ใหม่ได้	70

ตารางที่		หน้า
19	ความต้องการของนิสิตนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ที่ออกกลางคัน ในการสอบ ได้ในคณะสาขาวิชาใหม่ จำแนกตามคณะสาขาวิชาที่สอบได้ใหม่	73
20	เหตุผลของการเลือกเข้าศึกษาในคณะ สาขาวิชาที่สอบคัดเลือกได้ใหม่ จำแนกตามสถาบันที่สอบคัดเลือกได้ใหม่	75
21	เหตุผลในการเลือกเข้าสอบเข้าศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ในสถาบันเดิม ของนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน	77
22	สาเหตุของการออกจากคณะวิทยาศาสตร์ในสถาบันเดิมของนิสิตนักศึกษา ที่ออกกลางคัน	78
23	ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชาในคณะวิทยาศาสตร์ในสถาบันเดิม	81
24	ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเภทวิธีสอนในคณะวิทยาศาสตร์ในสถาบันเดิม จำแนกตามประเภทการสอน	82
25	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละรายวิชา ความถี่ของการประเมินผล ในคณะวิทยาศาสตร์ในสถาบันเดิม	83
26	ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนภายในคณะวิทยาศาสตร์ในสถาบันเดิม	84
27	ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางวิชาการ ในคณะวิทยาศาสตร์ ในสถาบันเดิม	85
28	ความคิดเห็นในการปรับปรุงคณะวิทยาศาสตร์ในด้านต่าง ๆ ในสถาบันเดิม	86
29	อันดับความต้องการที่ให้ทางมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน จัดสรรทุน กิจกรรม เสริมหลักสูตร ฯลฯ จำแนกตามระดับความต้องการ	87